

OTÁZKY DESATORO BOŽÍCH PRIKÁZANÍ

1. Ako znie Desatoro Božích prikázaní

1. Ja som Pán Boh tvoj. Nebudeš mať iných bohov okrem mňa, ktorým by si sa klaňal.
2. Nevezmeš meno Božie nadarmo.
3. Pamätaj, že máš svätit' sviatočné dni.
4. Cti otca svojho i matku svoju.
5. Nezabiješ.
6. Nezosmilníš.
7. Nepokradneš.
8. Nebudeš krivo svedčiť proti svojmu blížnemu.
9. Nebudeš žiadostivo túžiť po manželke svojho blížneho.
10. Nebudeš túžiť po majetku svojho blížneho.

2. Kto, komu, kedy a kde zjavil Desatoro.

Boh zjavil Desatoro Mojžišovi na ceste do zasnúbenej zeme vrchu Sinaj.

3. Ako najčastejšie delíme Desatoro

Podľa zákona lásky: Milovať budeš Boha a svojho blížneho ako seba samého (porov. Mt 22, 37-40):

1. Milovať Boha- prvé tri prikázania
2. Milovať blížneho- od štvrtého po desiate prikázanie

4. Ako uznávame Boha za najvyššieho Pána.

1. Vnútorne- vierou, nádejou a láskou

Viera- je vnútorné osobné presvedčenie, že to, čo Boh zjavil je pravda.

Nádej- je to osobné dúfanie, že Boh splní to, čo sľúbil a daruje večný život

Láska- je to osobná náklonnosť človeka k Pánu Bohu.

2. Vonkajšie- poklona, modlitba a zbožnosť

Poklona- vonkajšie vyjadrenie vnútorného uznania Boha za najvyššieho Pána

Modlitba- je to rozhovor medzi Bohom a človekom

Zbožnosť- ochota slúžiť Bohu

5. Čo je povera a modloslužba

Povera je pripisovanie veciam alebo tvorom takej moci, akú im Boh nedal (napr. čierna mačka cez cestu)

Modloslužba- veci alebo tvor sa pripisuje taká úcta, ktorá patrí iba Bohu.

6. Čo je veštenie, čarovanie a špiritizmus

Veštenie je dovolávanie sa pomoci zlého ducha, aby sa človek dozvedel niejakú tajnú vec.

Čarovanie- snaha dosiahnuť s pomocou zlého ducha niejaký vonkajší účinok, ktorý sa prirodzene nedá dosiahnuť

Špiritizmus- je to úsilie naviazať kontakt so zomrelými a cieľom dozvedieť sa niejaké tajné veci.

7. Čo je pokúšanie Boha, svätokupectvo a svätokrádež

Pokúšanie Boha- podrobenie Boha skúške či má niejakú vlastnosť

Svätokupectvo- snaha získať niejakú duchovnú vec za materiálne veci

Svätokrádež- zneužitie Bohu zasväteného -miesta (napr. diskotéka v kostole)

- osoby (napr. násilie voči biskupovi, rehoľnej sestre)
- predmetu (napr. pošliapanie posväteného ruženca)

8. Čo nám zakazuje 2. Božie prikázanie

Zakazuje nám neúctivé vyslovovanie Božieho mena, rúhanie, nedodržanie sľubu, zlorečenie a porušenie prísahy.

9. Čo je neúctivé vyslovovanie Božieho mena, rúhanie a zlorečenie

Neúctivé vyslovovanie Božieho mena je vyslovenie bez potreby a úžitku (napr. Pane Bože, zasa to neviem)

Rúhanie sa Bohu je snaha potupiť Boha (napr. Boh je krutý)

Zlorečenie (preklínanie, klatie) Je to zvolávanie zla na blížneho.

10. Čo je porušenie sľubu a porušenie prísahy

Sľub- je záväzok pred Bohom urobiť niečo lepšie a viac (napr. manželský sľub).

Prísaha- vzývanie Božieho mena na dosvedčenie pravdy. Ak ju porušíme, tak Boha voláme za svedka nepravdy.

11. Ktoré dni sú sviatočnými dňami

Sviatočnými dňami sú všetky nedele a prikázané sviatky.

12. Ktoré sú Cirkvou prikázané sviatky

1. *Sviatky Pána*: Narodenie 25.12; Zjavenie 6.1; Nanebovstúpenie 40 dní po zmŕtvychvstaní; Sviatok Tela a Krvi- 10 dní po Turíciach;

2. *Sviatky Panny Márie*: Bohorodička 1.1; Nanebovzatie 15.8; Nepoškvrnené Počatie 8.12;

3. *Sviatky svätých*: sv. Peter a Pavol 29.6.; Všetkých svätých 1.11.

13. Ako treba svätiť sviatočné dni

1. ísť na sv. omšu

2. zdržiavanie sa služobných prác, ktoré nie sú nevyhnutné

3. prežívať radosť z Pánovho dňa a oddýchnuť si

14. Ktoré sú ospravedlňujúce príčiny, ktoré dovoľujú pracovať alebo nezúčastniť sa sv. omše

Pracovať možno, ak ide o práce, ktoré súvisia s Božím kultom bezprostredne (niešť zástavy, zvonit'...)

-ktoré sú nevyhnutné pre chod spoločnosti (závody s nepretržitou prevádzkou, nemocnice...)

-ktoré sú nevyhnutné na záchranu ľudských životov alebo majetku (živelné pohromy...)

Ospravedlňujúce príčiny neúčasti na sv. omši sú: 1. fyzická nemožnosť (choroba, zlomená noha...)

2. služba lásky (policajt, pomoc pri pohromách...)

Poznámka: Veriaci je vždy povinný hľadať možnosť sa zúčastniť sv. omše, aj keď musí v nedeľu ísť do práce.

15. Čo nám prikazuje štvrté Božie prikázanie

Upravuje vzájomný vzťah medzi generáciami. Rodičia sú povinní deti milovať a vychovávať ich a deti sú viazané povinnosťou úcty lásky a poslušnosti voči rodičom a vychovávateľom.

16. Aké sú hriechy proti 4. prikázaniu

1. Odvrávanie rodičom

2. Neposlúchanie rodičov

3. Nadávky rodičom

17. K čomu nás ešte zaväzuje 4. prikázanie

Zaväzuje nás aj poslušnosťou voči občianskej spoločnosti a voči tým, ktorí nás spravujú. Povinnosť platiť dane a voliť.

18. Čo nám zakazuje 5. Božie prikázanie

Zakazuje poškodzovať a ničiť svoj život i zdravie, ale aj našich blízkych.

19. Ako môžeme si poškodzovať zdravie

1. nedopriať si zdravý spánok

2. oddych

3. slabo sa obliekať najmä v zime

4. nedodržať rady lekára pri liečení

Poznámka: Ide zväčša o ľahký hriech, lebo naše zdravie poškodzujú málo.

20. Čo je to zmrzačenie

Zmrzačenie je vyradenie z činnosti niektorého ľudského orgánu.

1. ťažká opilosť, narkotiká a drogy, nadmerné fajčenie- vyradenie z činnosti rozumu

2. sterilizácia a kastrácia- vyradenie z činnosti orgánov, ktoré slúžia na zrod nového života

Úmyselné a bez príčiny vykonané zmrzačenie je ťažkým hriechom.

Poznámka: Je dovolená, ak orgán ohrozuje život človeka (napr. amputácia nohy)

21. Ako človek môže ničiť ľudský život

1. Vražda- je to násilné vyhasenie ľudského života iným človekom

2. Samovražda- človek koná takú činnosť, ktorá vedie k skončaniu so svojim životom

3. Potrat- zabitie nevinného človeka v lone matky

4. Eutanázia- zabitie starého a chorého človeka podaním smrtiaceho lieku

22. Čo je to potrat a ako ináč ho voláme

Potrat- interrupcia- je zabitie nevinného človeka v lone matky, čiže je to vražda. Cirkev potrat trestá exkomunikáciou nielen matky, ale všetkých tých, ktorí sa o potrat pričínili (otca ak s tým súhlasil alebo navádzal na jeho vykonanie, lekára a pomocný personál, ktorí spolupracovali pri tomto zákroku).

23. Čo je to exkomunikácia

Cirkev za vážne prestúpenia morálky trestá veriacich trestom exkomunikácie. Ak človek sa dopustí potratu, tak ihneď upadá do trestu, ktorý môže odpustiť iba miestny biskup alebo splnomocnení kňazi. Veriaci až do odpustenia trestu nesmie pristupovať ku žiadnym sviatostiam a je pozbavený dobier Cirkvi.

24. Čo chráni 6. a 9. prikázanie

Šieste prikázanie chráni čistotu človeka. Zabezpečuje správnu citovú a mravnú výchovu a sebvýchovu človeka. Deviate chráni manželskú vernosť a nerozlučiteľnosť manželstva.

25. Aké hriechy narušujú čistotu človeka

1. Nemravné predstavy- myšlienky, obrazy...

2. Nečisté skutky- neúplné- pozeranie pornografie, masturbácia...
-úplné- smilstvo, prostitúcia, znásilnenie...

3. Zvrátené skutky- homosexualita, lesbická láska, krvismilstvo, beštialita...

26. Čo je to smilstvo, znásilnenie a prostitúcia

Smilstvo je pohlavný život slobodného so slobodnou po vzájomnom súhlase.

Znásilnenie- je pohlavný styk, kde jedna stránka s tým nesúhlasí a bráni sa.

Prostitúcia- pre všetkých prístupné smilstvo obyčajne za peniaze.

27. Čo je krvismilstvo, homosexualita a beštialita

Krvismilstvo je pohlavný styk medzi pokrvnými.

Homosexualita je sexuálna náklonnosť k tomu istému pohlaviu (u mužov; u žien je to lesbická láska).

Beštialita- pohlavný akt človeka so zvieratom

28. Čo prináša predmanželská čistota

1. Podporuje zdravý telesný a duševný vývoj

2. Je najlepšou prípravou na manželský život

3. Je prejavom úcty k Stvoriteľovi

29. Čo je to cudzoložstvo

Je pohlavný styk medzi osobami, kde aspoň jedna je viazaná manželstvom. Je to hriech proti vernosti a jednote manželstva.

30. Čo je to antikoncepcia

Je to akýkoľvek prostriedok, ktorý zabraňuje počatiu pri pohlavnom styku. Akákoľvek je mravne nedovolená, lebo tým človek odmieta spolupracovať s Bohom Stvoriteľom a pri niektorých hrozí aj riziko potratu.

31. Čo napomáha manželská čistota

Napomáha rastu lásky, úcty a porozumenie medzi manželmi.

32. Čo chráni 7. a 10. prikázanie

Chráni majetok človeka, aby mohol spokojne žiť v spravodlivých majetkových vzťahoch s ľuďmi.

33. Aké sú hriechy proti 7. a 10. prikázaniu

Krádež- tajné odňatie veci jej vlastníkovi

Lúpež- násilné odňatie veci jej vlastníkovi

Záškodníctvo- vedomé poškodenie veci blížneho, aby z nej majiteľ nemal úžitok

Vykorisťovanie- zadržanie alebo obmedzenie spravodlivej mzdy

Krivda- akákoľvek nespravodlivosť na majetku

34. Aká je nevyhnutná podmienka k odpusteniu hriechov proti 7. a 10. prikázaniu

Je potrebné škodu nahradiť alebo mať aspoň vážny úmysel nahradiť.

35. Čo chráni 8. prikázanie

Tento Boží príkaz chráni dobré meno a česť človeka, na ktoré má každý človek právo.

36. Aké sú hriechy proti 8. prikázaniu

Klamanie- nepravdivá reč

Ohováranie- zbytočné rozširovanie skutočných chýb blížneho.

Osočovanie- klamlivé vymýšľanie chýb na druhého alebo zveličovanie skutočných

Urážka- potupenie a zneuctenie človeka

37. Aká je nevyhnutná podmienka k odpusteniu hriechov proti 8. prikázaniu.

Je potrebné urobiť nápravu, a to pri ohováraní vyzdvihnúť dobré vlastnosti človeka; osočovanie odvolať; urážku odprosiť a klamstvo, ak spôsobilo škodu, škodu nahradiť.

